

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Olar Maria, reprezentată de avocatul Croitor Alexei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olar Maria către Statul Republica Moldova reprezentat de Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, obligarea aducerii scuzelor oficiale

împotriva încheierii din 31 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2r-425/24

NR. PIGD 2-22166160-1-2r-22102024

Restituirea cererii de apel, pentru neînlăturarea în termen a neajunsurilor cererii de apel din încheierea de a nu da curs

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Lupașcu)
Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, N. Mămăligă, A. Malîi)

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Olar Maria, reprezentată de avocatul Croitor Alexei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,
Diana Stănilă, *judecători*,
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 noiembrie 2022 Olar Maria a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind încasarea din contul bugetului public național a prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei suportat în urma tragerii ilegale la răspunderea penală în cadrul cauzei penale nr.xxxxx, precum și obligarea Procurorului general să aducă reclamantei scuze oficiale în numele statului, prin publicarea comunicatului pe site-ul oficial al Procuraturii Generale a RM.

2. Prin hotărârea din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Olar Maria. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul reclamantei Olar Maria suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

3. Tot la 18 decembrie 2023, avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate și anume în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă în sensul formulat.

4. Prin încheierea din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Alexei Croitor în interesele Mariei Olar, fiindu-i acordat apelantei un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4. S-a explicat apelantei că în cazul lichidării neajunsurile la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369 din Codul de procedură civilă și va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

5. Prin încheierea din 31 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Olar Maria, din motiv că apelanta nu a executat în termen indicațiile instanței de apel din încheierea de a nu da curs.

6. La 09 septembrie 2024 Olar Maria, reprezentată de avocatul Croitor Alexei, a declarat recurs împotriva încheierii din 31 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cauzei în ordine de apel.

7. În motivarea recursului a indicat că, la data de 15 iulie 2024 Curtea de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice a expediat reprezentantului apelantei, avocatului Croitor Alexei încheierea din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău de a nu da curs apelului. Însă, a indicat că fost recepționată de către avocatul Alexei Croitor la data de 29 iulie 2024. A susținut că în perioada 12-28 iulie 2024 avocatul Alexei Croitor s-a aflat în concediu, astfel nu a avut posibilitatea de a recepționa încheierea din 26 iunie 2024, expediată la 15 iulie 2024.

8. În acest sens, s-a invocat că instanța de judecată urma să se asigure că va primi confirmarea recepționării încheierii de către avocat prin intermediul poștei electronice la adresa indicată în cererea de apel, însă la materialele dosarului este anexat doar extrasul prin care se confirmă expedierea încheierii, dar nu dovada recepționării ei.

9. A mai indicat că instanța de apel a interpretat excesiv prevederile art. 100 alin. (1¹) CPC, unde se menționează că actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate. În acest sens, recurenta susține că încheierea de a nu da curs apelului a fost expediată la adresa de e-mail a avocatului și nu prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, astfel norma de drept invocată de instanță nefiind aplicabilă la caz.

10. De asemenea, susține că încheierea de a nu da curs apelului urma a fi expediată către toți participanții la proces, inclusiv apelantei Maria Olari.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

12. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților”.

13. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea”.

14. Art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă:

„dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor”.

15. Art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă,

„instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1)”.

16. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte”.

17. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel”.

18. Art. 61 Cod de procedură civilă,

„părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare”.

19. Art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă,

„Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții”.

20. Art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă,

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară”.

21. Art. 105 alin. (5) cod de procedură civilă

„Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmînează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmînează în același mod unui alt angajat, considerîndu-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces”.

22. Art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) din Codul civil:

„ se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întîrziat. Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar. Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întîi”

23. Art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind serviciile societății informaționale:

„comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege”.

24. Art. 21 alin.(1) Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind serviciile societății informaționale:

„comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat”.

MOTIVAREA INSTANȚEI:

25. Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la data de 31 iulie 2024, fiind expediată prin intermediul poștei electronice avocatului Croitor Alexei la data de 26 august 2024 (f.d. 96). Prin urmare, recursul depus la dat de 09 septembrie 2024 este în termen.

26. După cum atestă actele cauzei, prin încheierea din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Alexei Croitor în interesele Mariei Olar, fiindu-i acordat apelantei un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4. S-a explicat apelantei că în cazul lichidării neajunsurilor la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369 din Codul de procedură civilă și va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

27. Materialele dosarului atestă că Curtea de Apel Chișinău a expediat copia încheierii din 26 iunie 2024 reprezentantului apelantei Olar Maria, avocatului Croitor Alexei la data de 15 iulie 2024 (f.d. 84) , la adresa indicată de către acesta în cererea de apel - croitor.al@gmail.com (f.d. 68). Faptul recepționării încheierii la adresa electronică indicată nu a fost negată de avocat.

28. Astfel, prin extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel demonstrează incontestabil că încheierea din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului, avocatului Croitor Alexei, la data de 15 iulie 2024, prin intermediul poștei electronice a acestuia și se încadrează în rigorile art.100 alin. (1) CPC. Prin urmare, încheierea de a nu da curs, în sensul art. 22 Cod civil, fiind transmisă prin poșta electronică , care poate fi accesată de destinatar, se consideră că a ajuns la destinatar. În aceste circumstanțe se apreciază ca fiind neîntemeiate și declarative argumentele expuse în recurs privind neexistența confirmării recepționării mesajului prin poșta electronică de către avocatul Alexei Croitor.

29. Totodată, este neîntemeiat argumentul recursului precum că încheierea de a nu da curs apelului urma a fi expediată către toți participanții la proces, or, reieșind din prevederile art. 105 alin. (5) CPC, dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților.

30. Prin urmare, în speță, termenul pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel a început să curgă la data de 16 iulie 2024, ziua imediat următoare zile în care a fost expediată încheierea și a expirat la data de 25 iulie 2024 , zi de joi.

31. În termenul indicat de instanța de apel, apelanta nu a înlăturat neajunsurile din încheierea din 26 iunie 2024.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recursului, precum că încheierea de a nu da curs a fost recepționată de către avocatul Croitor Alexei la data de 29 iulie 2024, invocând că în perioada 12-28 iulie 2024 acesta s-a aflat în concediu, or la materialele dosarului nu a fost confirmată prin probe pertinente și admisibile aflarea acestuia în concediu și imposibilitatea accesării poștei electronice.

33. Colegiul reține că cererea de apel a fost depusă de către avocatul Croitor Alexei, în baza mandatului avocațial, anexat la materialele cauzei, care este o persoană calificată și abilitată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta.

34. Astfel, reprezentantul recurentului, avocatul Croitor Alexei trebuia să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale și fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile persoanei reprezentate de acces la instanță. Or, conform art. 75 alin. (4) CPC, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

35. În contextul dat, instanța de recurs remarcă că în conformitate cu art. 61 Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

36. Astfel, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii defectuoase a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural survine aplicarea sancțiunilor procedurale, prevăzute de art. 10 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

37. În circumstanțele sus-relatate, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel referitoare la faptul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel date prin încheierea din data de 26 iunie 2024 și respinge argumentele recurente invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate și pur declarative.

38. Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 31 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

39. Ținând cont de art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul depus de Olar Maria, reprezentată de avocatul Croitor Alexei.

Menține încheierea din 31 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olar Maria către Statul

Republica Moldova reprezentat de Ministerul Justiției, intervenient accesoriu
Procuratura Generală privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile
ilicite ale organelor de urmărire penală, obligarea aducerii scuzelor oficiale.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă